

Inauguració del Congrés Internacional Funcions del Passat en la Cultura Catalana Contemporània

Palau Macaya, Barcelona

Novembre 2014

Bon dia,

El meu parlament serà necessàriament breu, jo vinc de la ciència dels materials i no pretenc revelar-me, de sobte, com un entès en cultura catalana contemporània. Però això no significa que em vulgui limitar a una salutació protocol·lària, sinó que voldria deixar dites tres coses: una benvinguda sincera, una felicitació irònica i un agraïment exigent.

Com és lògic, la benvinguda va adreçada a tots vostès, els participants, i especialment a aquells que s'han desplaçat des de diferents països i universitats per participar en aquestes jornades. Un ràpid cop d'ull al programa fa evident la bona salut de la catalanística nacional i internacional.

La felicitació irònica és pels organitzadors: no hauríeu pogut triar una data més mediàtica, just tres dies després de la 'consulta popular no referendària'. En pocs moments de la nostra història, Catalunya ha estat tant present en les agendes informatives de tot el món. Evidentment, l'interès té una arrel política. La majoria dels observadors i periodistes, acreditats pel 9-N, no s'han desplaçat per una fascinació cultural... I, tanmateix, potser s'equivoquen.

«Perquè, com va deixar escrit Montserrat Roig, la cultura és l'opció política més revolucionària a llarg termini.»

La frase és contundent. Pot sonar, fins i tot, a provocació, a exageració. I no ho és. I això em lliga amb l'agraïment exigent. L'agraïment, òbviament, és cap als organitzadors, membres del Grup de Recerca Consolidat Identi.cat i del projecte de recerca "Funcions del passat". Com a rector, sempre és un plaer assistir a la culminació del treball realitzat per un grup encapçalat per investigadors de la casa. Però com a rector d'una universitat catalana com la UOC, amb un mandat fundacional explícit vers la pròpia cultura i llengua, un acte com el d'avui pren un significat especial. D'aquí l'exigència: aquest congrés és sens dubte una fita important, però ha de tenir continuïtat.

La UOC és una universitat sense distàncies, una aposta per l'educació online, una convicció en el potencial de les noves tecnologies... i podria seguir. Però és —ha de ser— un dels garants de què la nostra cultura i la nostra llengua, la recerca sobre nosaltres mateixos, tingui una presència qualitativa a la xarxa.

«N'és una evidència que avui el 62 per cent dels estudiants en Llengua i Literatura Catalanes del sistema universitari català estudiï amb nosaltres; l'impuls d'un Màster d'Estudis Catalans; l'aposta per una Càtedra Joan Miró; i èxits consolidats com el portal Lletra. N'és una mostra aquest mateix Congrés.»

Som la Universitat Oberta de Catalunya, i aquest "de Catalunya" no és un simple ornament buit.

Moltes gràcies i, novament, benvingudes, benvinguts.

Us desitjo un molt bon congrés.

Josep A. Planell